

28.05.2013 г. / 16:01:36

Вяра

10.06 по еретическия, †28 май по православния календар - Св. преподобни Софроний Български. Св. мъченица Еликонида. Св. свещеномъченик Еладий. Св. преподобни Никита, епископ Халкидонски. Св. Игнатий, епископ Ростовски. Св. свещеномъченик Евтихий, епископ

Страдание на света мъченица Еликонида (244)

Мъчение на св. Еликонида. Фреска. Църква Христос Пантократор. Дечани. Косово. Сърбия. Около 1350 г.

Светата мъченица Еликонида живяла по време на царуването на Гордиан и Филип. Тя се родила и била възпитана в Солун. Когато започнало гонението срещу християните, тя отишла в град Коринт. Като видяла тук хора, които принасяли жертви на идолите, застанала на едно издигнато място и с висок глас завикала към тях:

- О, безумни и жестоки, коринтски мъже! Аз виждам, че вие сте потънали в голямо нечестие, тъй като сте оставили вечния и нетленен Бог и сте се обърнали към служение на душепагубните идоли. Погледнете, умолявам ви, към небесната висина, вижте земната шир; помислете за това - кой е разпрострял небето като купол над главите ви? Кой е поставил земята над бездната? Кой може само със Своето страшно и славно име да укроти неукротимите морски вълни? Кой е сътворил човека от пръст и е вдъхнал в лицето му диханието на живота? Единствено Този, Който държи в ръката Си цялата твар, е Единият истинен Бог, Който пребивава на небесата. "Защото всички богове на народите са идоли" - неми и бездушни. Да бъдат подобни на тях и всички, които им се кланят!

Докато светата изричала, без да се страхува и с висок глас тия думи, нечестивите езичници я хванали и я повели на съд при своя управител Периний.

Хегемонът, като я погледнал и като видял нейното благообразно и честно лице, започнал кротко да разговаря с нея:

- Да дойде при теб всяко добро, моя прекрасна дъще, тъй като аз мисля, че ти вярваш, че нашите богове пребъдват вечно. Радвам се за теб.

Светата отвърнала:

- Каква радост биха могли да имат нечестивците? Твоята радост, управителю, ще се обърне в плач, и гордостта ти ще се обърне в немощ. Аз вярвам в Бога, Който царува над всички, и се радвам за това, че се сподобих заради моя Бог да приема този подвиг, в който с твърда увереност се надявам да получа победен венец.

Хегемонът казал:

- Не ставай в многословието си подобна на безумните жени, но кратко и с кротост ни кажи името си!

Светата отговорила:

- Аз не съм безумна, а мъдра в Христа Исуса, моя Господ. А ако искаш да узнаеш моето име - аз се казвам Еликонида.

Хегемонът казал:

- На теб ти е дадено името Еликонида не по твоите заслуги, тъй като ти поради своето голямо безумие предаваш тялото си на мъчения и рани.

Светата отговорила:

- Не, аз справедливо се наричам Еликонида, защото милосърдието на моя Бог е всякога с мене и аз хвърлям стрели срещу твоя баща дявола. Точно както и на теб справедливо ти е дадено името Периний, защото нечестивото и окаяното ти тяло, заедно с твоята скверна душа, ще бъде хвърлено с огнени тризъбци в мястото на вечната погибел.

На това хегемонът отвърнал:

- Кажи ни накратко: ще принесеш ли жертва на боговете, или не? Кълна се в моя бог Асклепий Лечителя, че не ще те пощадя, ако ти не се подчиниш на царската заповед и не се поклониш на нашите богове.

- Ти чу - отвърнала светата - това, което аз, без някой да ме принуждава, вече изповядах: аз съм рабиня на Христа; а кой е този твой Асклепий - това не знам. Прави с мен каквото искаш.

Тогава хегемонът се изпълнил с гняв и започнал да изтезва светата. Най-напред той заповядал да я съблекат и жестоко да я бият, след това - да отрежат нозете ѝ и накрая наредил да

хвърлят мъченицата в котел, пълен с вряща смола. Но внезапно се явил Господен ангел, който охладил котела, превръщайки врящата смола в хладна роса. В същия миг от котела започнало да излиза чудно благоухание. Като видял това, хегемонът възкликнал:

- О, колко велик чародей е Христос, Който може да превърне огъня във вода!

А света Еликонида се обърнала към него и му казала:

- Смяташ ли сега за велики богове своите Диос и Асклепий, след като ги посрами една жена, която е рабиня Христова?

От тези думи хегемонът изпаднал в още по-голяма ярост и като нарекъл света Еликонида магьосница, заповядал да отскубнат от главата косите ѝ заедно с кожата, а след това със свещи да опалват гърдите и главата ѝ. Светата понесла мъжествено всички тези изтезания, все едно че не усещала никаква болка.

След това хегемонът, като отново си придал кротък вид, започнал с прелъстителна притворност да говори на светата:

- Мила, дъще! Ела и принеси жертва на нашите непобедими богове, а най-напред - на Венера и на Минерва. Тогава аз ще те направя жрица на великата Диана и ти ще бъдеш равна с жените на сенаторите. В твоя чест аз ще поставя на сред града златен стълб, ще пиша на царя за теб и ти ще бъдеш почитана като майка на целия този град.

А света Еликонида отговорила:

- Заведи ме в храма на твоите богове, за да им принеса жертви.

Като чул тези думи, хегемонът се изпълнил с голяма радост и наредил на глашатаите веднага да възвестят из целия град

за това. След това тържествено повел светата към идолския храм. А тя, при влизането си в храма, казала на жреците:

- Желая насаме да принеса чистите жертви, затова заповядайте на всички да излязат от храма, а и вие също излезте и затворете вратите след себе си.

Жреците изпълнили нейното искане и я оставили сама в капището, а те самите, като излезли навън, започнали да ликуват и шумно да тържествуват с тръби и тимпани.

А в това време невестата Христова влязла в капището, вдигнала идола на Венера и го разбила на три части, също хвърлила на земята и идола на Минерва, който целият се разтрошил. След това изхвърлила от олтара Асклепий и му отсякла ръцете, краката и главата, същото направила и със Зевс. Но хората, които се намирали вън от капището, не чули това, което ставало вътре, тъй като шумът от тръбите и тимпаните заглушавал всичко. Те все така стояли отвън, като чакали девойката да принесе своите жертви и да извърши молитвите си.

След доста време жреците, като се отегчили да чакат, влезли в капището и като видели своите богове да лежат разбити на земята и светата да стои посред олтара и да възхвалява Христа, своя Бог, скочили, раздрали дрехите си и обзети от голяма ярост, повлекли девойката при хегемона. Като дошли при него, те му казали:

- Погуби тая магьосница!

И целият народ се развълнувал и се разярил срещу нея, задето тя изпотрошила идолите. Всички крещели:

- Хегемоне! По-скоро погуби тази магьосница!

Хегемонът заповядал да отрежат гърдите на светата

мъченица и да я затворят в тъмницата, докато размисли на каква люта смърт да я предаде. Светата прекарала в тъмницата пет дена.

В това време в Коринт на мястото на Периний дошъл друг управител, на име Иустин. Той бил известен за светата мъченица Еликонида, за мъченията, на които била подложена и за това, че изпочупила идолите на боговете. Иустин, който ревностно почитал култа към боговете, страшно се разярил срещу Еликонида, задето изпотрошила идолите, и заповядал да запалят една пещ и да я нагорещят възможно най-силно. Нагорещавали пещта в продължение на три дни, след което Иустин наредил да хвърлят в нея света Еликонида. А светата, подобно на тримата отроци във Вавилон, ликувала посред пещта, прославяйки и благославяйки Господа; защото огънят за нея бил като роса и огнения пламък - като прохладен ветрец. Изведнъж от пещта излязъл огромен пламък, който се устремил към стоящите наоколо езичници и изгорил около седемдесет души. А светата, като престоляла доста продължително време в огъня, излязла невредима от него.

Хегемонът казал:

- Кажи ни, скверна жено, с какви магии преодоля ти силата на огъня?

Светата отвърнала:

- Христос, моят Господ, Когото ти не видя и Когото ти и не можеш да видиш, дойде при мене и охлади пламъка на пещта.

Като не повярвал на нейните думи, хегемонът наредил да донесат пред съдилището меден одър, заповядал да го нагорещят и да поставят светата върху него. Като наредил постоянно да нагорещават одъра, той казал:

- Да видим сега - ще дойде ли Христос да я спаси!

Светата, бидейки измъчвана така, проляла толкова много кръв, че изгасила огъня, а медният одър, на който била положена - изстинал. Тогава свалили мъченицата от одъра и я отвели в тъмницата, където тя паднала на земята, молейки се така:

- Иисусе, наша крепост и сило! Иисусе, славо наша! Христе, наша надеждо! Бъди ми помощник и изцели моите рани, добри Лекарю, Който по Своята благост спасяваш всички, които се уповават на Тебе!

Докато тя се молела така, Сам Христос, Спасителят на света, обкръжен от ослепително сияние, се явил пред нея, заедно със светия архистратиг Михаил и с архангел Гавриил. Като се приближил към нея, Той ѝ подал ръката Си и казал:

- Стани! Застани на крака и се укрепи! Аз винаги съм с теб в твоя подвиг и с Моята божествена сила облекчавам страданията ти и лекувам твоите рани.

Мъченицата се изправила на крака и отново паднала на лице пред Господа, покланяйки Му се с думите:

- Иисусе Христе, Боже мой! Изцели ме, Твоята рабиня! Помогни ми да победя моя враг, та като надмогна силата му, да вляза в Твоя храм, възпявайки Те с радост!

Господ отвърнал:

- Дерзай, дъще Моя! Ето - Аз те изцелявам; и ще приготвя за теб нетленен венец в Моето вечно Царство!

След като казал това, Господ си отишъл, а светите ангели подали на Еликонида чист хляб, който блестял като слънце. Тя вкусила от него и веднага се почувствала съвършено здрава. Лицето засияло като слънце и тялото станало бяло като сняг. През цялата тази нощ до сутринта светата благодарила и

славела Бога.

На утрото извели Еликонида от тъмницата и я отвели пред съдилището, а после я хвърлили на зверовете, за да бъде разкъсана от тях. Пуснали срещу нея два освирепели от глад лъва, на които три дни не била давана никаква храна. Но лъвовете като се приближили до светицата, започнали да ближат нозете. Народът, виждайки това, гневно се разкрещял:

- Наистина тази жена е магьосница, щом успя да омагьоса дори и зверовете така, че да не смеят да се приближат към нея! О, хегемоне! Погуби тая жена! По-скоро я погуби!

Докато народът викал така, по силата Божия, вратите на сградата се разрушили и се разтворили. Лъвовете със страховито ръмжене се хвърлили срещу народа. Обзети от ужас, всички се разбягали. Сам хегемонът в страха си побягнал към преторията. В това време лъвовете преследвали бягащия народ и убили около сто и двадесет човека. Тогава хегемонът, като не знаел вече какво да прави с мъченицата, заповядал да отсекаат главата с меч.

Докато водели светата извън града, до мястото на изпълнение на присъдата, тя се молела:

- О, Христе, Боже мой! Ела при мене сега! Дойди в тоя час при Своята рабиня! Изпълни Своето обещание и ме въведи в Твоята свята ограда; присъедини ме към стадото на Твоите свети овци! Причисли ме към жените, които Ти угодиха: Сара, Ребека, Рахил, Лия, Сусана и към Твоята непорочна Майка - Пречистата Приснодева Мария, също - и към Марта и Мария, сестрите на Лазар, и към пророчицата Анна, която заедно със свети Симеон свидетелстваше за Тебе при Твоето сретение. Присъедини ме и към Елисавета, майката на Твоя Предтеча Йоан, и към светата първомъченица Текла. Приеми ме в техния лик и ме сподоби да почивам заедно с тях навеки.

Докато светата се молела така, от небето се чул глас:

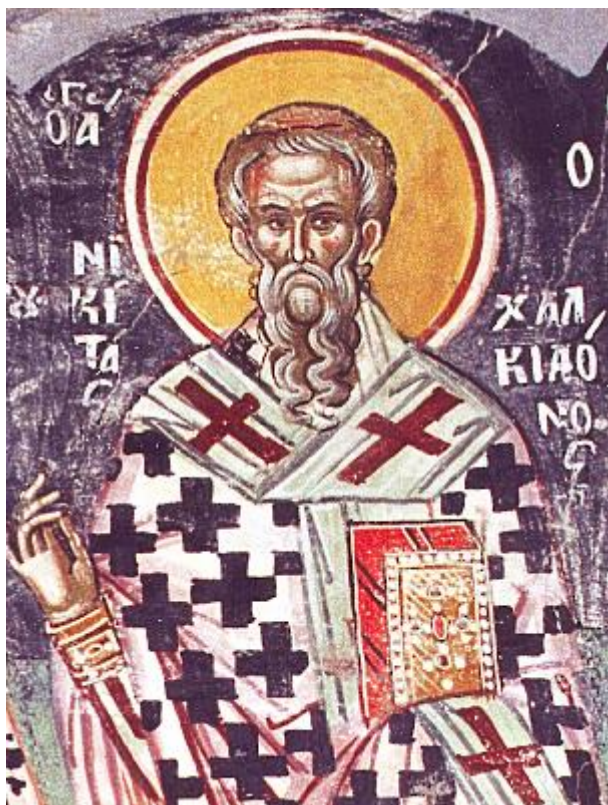
- Ела, дъще Моя! За теб вече са приготвени твоят венец и престол! Ето - и ангелите започват да възпяват с тържествени песнопения твоя възход на небесата!

Като чула този глас, света Еликонида се преизпълнила с неизразимо веселие и с радост склонила главата си под меча. При отсичането на главата, от раните вместо кръв потекло мляко, като белег на нейната чистота. Християните погребали с благоговение нейното честно тяло, прославяйки Отца и Сина и Светия Дух, Единия Бог в Троица, на Когото отдаваме слава, чест и поклонение, сега и во веки. Амин.

В памет на свети свещеномъченик Еладий (VI-VII в.)

Свети Еладий, след като претърпял множество мъчения, бил хвърлен в огън и излязъл невредим от него. След това го били жестоко, от което той починал. В службата, посветена на него, се говори, че Христос го е посетил в тъмницата и е излекувал неговите рани и че оковите сами паднали от ръцете му. Предполага се, че той е пострадал от персите по време на тяхното нашествие в източните провинции на Римската империя.

В памет на преподобния наш отец Никита, епископ Халкидонски (IX в.)

Преподобният наш отец Никита от младини възлюбил Христа. Като се отрекъл от света и от всички световни привързаности, той угаждал на Бога с добродетелния си живот и бил възведен на светителския престол в Халкидон, на който предстоейки, бил като светилник за света и украсявал Христовата Църква.

Свети Никита бил много милостив към бедните. Той раздавал храна на гладните, обличал голите, приемал в своя дом странниците и по всякакъв начин се грижел за тях. Никита бил баща за сираците, закрилник на вдовиците и спасител на всички обидени и нещастни.

Когато настъпили тежките времена на иконоборството, при царуването на Лъв Арменец, свети Никита се показал като мъжествен изповедник на Христовото име. Той твърде много се подвизавал в борбата с нечестивото учение, изобличавал неговите неправославни основи и увещавал всички с благоговение да се покланят на иконата на Христа Господа и на Неговата Пречиста Майка, както и на иконите на всички останали светии. За това доблестният Христов изповедник понесъл много страдания от нечестивия цар и неговите единомишленици. За своето правоверие той бил заточен и претърпял много унижения и беди.

Накрая, след като прекарал дълги години в изповеднически трудове и подвиг, свети Никита се преселил от земята в

небесните обители. Бог го прославил на небесата пред Своите ангели, а на земята - пред човеците, тъй като чрез неговите мощи се извършили множество чудеса и мнозина получили изцеление от всякакви болести за слава на Бога, Който се прославя в Своите светии.

Тропарь преподобному Никите исповеднику, епископу Халкидонскому

глас 4

Пра́вило ве́ры и о́браз крото́сти,/ возде́ржа́ния учи́теля/ яви́
тя ста́ду твоemú,/ Яже веще́й и́стина. / Сего́ ра́ди стяжа́л еси́
смирéнием вы́сокая,/ нището́ю бога́тая,/ о́тче Ники́то,/ моли́
Христа́ Бо́га// спасти́ся душа́м на́шим.

Перевод: *Правилom веры и
образом кротости, воздержания учителем явила тебя
стаду твоему непреложная Истина. Потому ты
приобрел смирением – высокое, нищетою – богатство. Отче,
Никита, моли Христа Бога о спасении душ наших.*

Кондак преподобному Никите исповеднику, епископу Халкидонскому

глас 8

Свётлoстию дел твои́х просия́л еси́, преподо́бне,/
апóстольскаго престóла наследник был еси́, Ники́то,/ и, я́ко
со́лнце, облистáл еси́ твоeй па́стве, о́тче,/ вся Божéственных
учéний испóлнь. / Тeмже зове́м ти:// ра́дуйся, Халкидо́ну
удобре́ние.

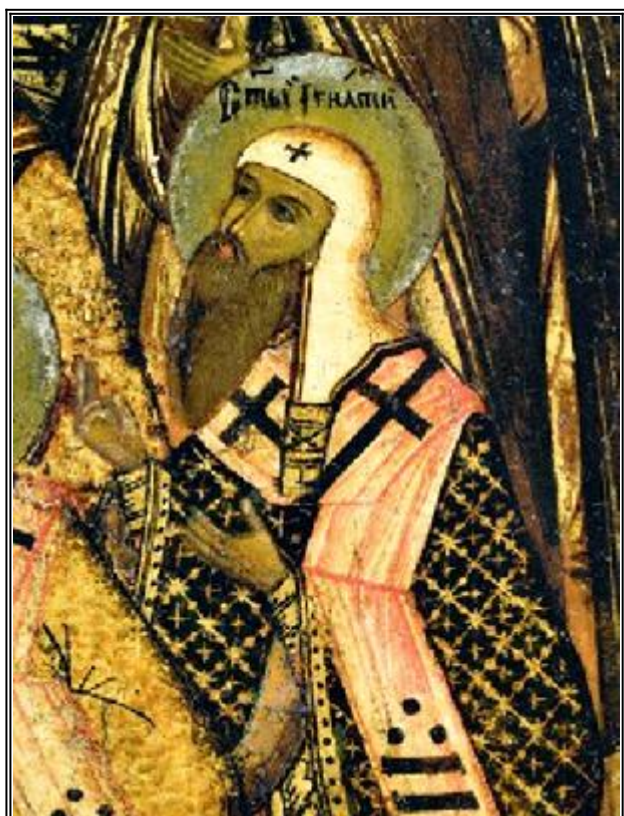
*(Просиял си със светлината на твоите дела, преподобни, и
си бил наследник на апостолския престол, Никита. Като
слънце си осветил твоего паство, отче, изпълнил всичко с*

божественни поучения. Затова зовем: радвай се, Никита, халкидонско украшение.)

В същия ден се празнува паметта на свещеномъченик Евтихий, епископ и сътрудник на апостолите, който пострадал в Мелитин през I век.

На този ден се чества паметта на свети Игнатий, епископ Ростовски.

Память святого Игнатия, епископа Ростовского (1288)

*Свт. Игнатий, еп. Ростовски.
Фрагмент от икона. Края на XVII
в.*

Святой Игнатий родился от благочестивых родителей и был воспитан ими во всякой христианской добродетели.

Убедившись в суете мира сего, он отрёкся от мира и принял пострижение в монашество. Так как он проводил жизнь весьма добродетельную, то был назначен первоначально архимандритом, а потом епископом города Ростова³⁵⁰⁵. Приняв под свое попечение епархию ростовскую, он с великим вниманием пас стадо свое. Пробыв во святительстве двадцать шесть лет, преставился ко Господу в 6796-е лето от сотворения мира, рождества же во плоти Бога Слова в 1288-ом году, в 28-ой день месяца мая, в пятницу, после вечерни³⁵⁰⁶.

Узнав о кончине святого, весь город Ростов собрался к телу его; все горько плакали и рыдали, сожалея о кончине общего пастыря и учителя всех, помощника и заступника в бедах и скорбях, ходатая вдовицам и сиротам, питателя нищих и убогих, наставника и учителя иерейского и монашеского чина и советника князей и вельмож. Взяв честное тело святителя Игнатия, все понесли его в церковь, но по причине множества народа, собравшегося в нее, не могли внести его внутрь церкви, а поставили пред церковь; после этого начали петь погребальные песнопения.

В это время проходили мимо церкви две благочестные монахини, одна из них называлась Феодосиею; она была супругою протодиакона святителя Павла, но тотчас же, по вступлении в законный брак, они посвятили себя девственной и чистой жизни. Всю жизнь свою они подвизались в посте и молитвах. Многие могли засвидетельствовать чистоту жизни их. Когда блаженный Павел отошел ко Господу, то супруга его приняла пострижение в иночество. Узнав о кончине святителя Игнатия, она пришла поклониться мощам его; вместе с нею пришла и другая инокиня по имени Ксения, проводившая столь же добродетельную и богоугодную жизнь. Эти две инокини и еще некоторые благочестивые люди, которые сподобились откровения божественного, видели такое чудо: когда честные мощи святителя Игнатия были несены к церкви,

то святитель Божий встал из гроба в своем архиерейском облачении, пошел по воздуху и стал высоко в воздухе над церковью; затем благословил весь народ и весь город; потом вошел в пещеру, ископанную в земле около жертвенника, где был ему приготовлен и гроб.

Это открыл Бог инокиням тем, а также и еще некоторым благочестивым людям для прославления угодника Своего и в показание всем святости его; этим Господь показал людям, что святитель Игнатий заслужил милость от Господа и сподобился одинаковой части со святыми.

Около того же времени случилось и другое чудо: некий архимандрит Стефан имел со дня рождения своего один палец пригнутым к ладони; когда он прикоснулся к честному телу святителя Игнатия, тотчас скорченной палец его выпрямился, стал здоровым, как и прочие пальцы.

Потом честное тело святителя Игнатия было внесено в церковь. Утром следующего дня все снова собрались к мощам угодника Божия, дабы сотворить обычное служение и воспеть погребальные песнопения. Когда положили тело святителя Божия во гроб и дали в руку ему свитки, в которых написаны были имена всех тех, кого святитель Игнатий посвятил в сан пресвитерский и диаконский, то угодник Божий, как живой, простер руку свою и принял свитки. Все, видевшие чудо это, преисполнились великого страха и радости и прославили Бога. Молитвами сего угодника Божия, святителя Игнатия да сподобимся и мы быть вместе с ним участником благ вечных, уготованных о Христе Иисусе, Господе нашем, Которому воссылается слава вечно. Аминь.

Тропарь, глас 4:

Благоверия просвещься учении святительства прием паству,

и апостолом наследник быв, тем приял еси от Бога дар чудес святителю отче Игнатие. Моли Христа Бога, да спасет души наша.

Кондак, глас 4:

Явися днесь пресветлая память твоя святителю преблаженне Игнатие, в мире светло сияющи, и являющи всем божественное сияние.

* * *

3505 Святой Игнатий был рукоположен во епископа 19 сентября 1262 г.

3506 Существует известие, что святой Игнатий в 1269 г основал обитель при устье реки Шексны, на берегу Белого озера во имя Святой Троицы. Иноки этой обители много потрудились над обращением в христианство чуди и корелов. В 1274 г святой Игнатий присутствовал на поместном владимирском соборе. Два раза святителю приходилось предпринимать тяжелое путешествие в орду с ходатайством за свою епархию. Святой Игнатий известен как примиритель князей Дмитрия и Константина Борисовичей. В память примирения ими основана в Ростове Борисоглебская церковь. Скончался святой Игнатий в 1288 г. Честные мощи его доселе почивают в ростовском Успенском соборе.

ЧЕТИ-МИНУТЫ НА СВ. ДИМИТРИЙ РОСТОВСКИ

Житие на св. преподобни Софроний Български (1515)

Енорийският свещеник на село Пенкьовци (Софийско) Стефан избягал в София със жена си поради турско насилие, отгдето после избягал чак във Влашко при великия влашки войвода Радул. Там жена му починала и той приел монашество с името Софроний.

Подир смъртта пък на войводата Радул той се завърнал отсам Дунава в родината си и се поселил в един манастир край Русе (вероятно пещерния манастир на св. Йоаким I, патриарх Търновски и преподобни Димитрий Бесарабовски), гдето се подвизавал с пост, молитва, труд и милостиня. Дяволът не изтърпял неговите монашески подвизи и настроил против него един манастирски слуга, който го ударил с брадва по главата и така го лишил от живот.

Три години по-късно Софроний се явил на живеещите в манастира, които изпълнили неговото внушение, разкопали гроба му и намерили мощите му нетленни и благоуханни. Те ги поставили в ковчег за всеобщо поклонение.

Вероятно преподобни Софроний живял през втората половина на XV век и началото на XVI век, към второто десетилетие на който трябва да е пострадал. Тия сведения за него ни съобщава българският книжовник поп Пею, автор на

житието на св. Георги, който пострадал през 1515 година.

Жития на светиите.

† **ВИЖТЕ ОЩЕ**

Против ереста на новостилието

Икуменизъм в развитие - след като Б"ПЦ" напусна ССЦ

Отстъплението от вярата наречено "нов стил"

ЗА СЪКРАЩАВАНЕТО НА ЛИТУРГИИТЕ, ТАЙНСТВОТА И ТРЕБИТЕ В НОВОСТИЛНАТА ЦЪРКВА

ЗА ПРЕМАХВАНЕТО НА ОГЛАШЕНИЕТО

ЗАЩО БОГ НИ ИЗОСТАВИ

За Петровият пост и въпросите, които поражда

ЗА КОРЕНА НА ЗЛОТО, ЗА НАЧАЛОТО НА ОТСТЪПЛЕНИЕТО НА РОДНАТА НИ „ЦЪРКВА“, ЗА БЪЛГАРСКАТА СХИЗМА

Театърът на антихриста

ИСТИНАТА ЗА НАШИЯ НАРОД

Християнството на българите и техните владетели

ИДЕЯТА "ПРАВОСЛАВНИ БУДИТЕЛИ"

Православна ли е демокрацията

Народе, народе...

Защо се премахва вероучението

За старостилния икуменизъм

КОЙ СТОИ ЗАД ОТСТЪПЛЕНИЕТО
ДИСЕКЦИЯ НА ЧОВЕКООМРАЗТА
ПАСТИРСКО ОКРЪЖНО ПОСЛАНИЕ ПРОТИВ
МАСОНСТВОТО

Против юдомасонството

Изповедание на вярата

КЪДЕ СЕ Е СЪХРАНИЛО ПРАВОСЛАВИЕТО